



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.006.04.2021

Pani
Halina Banaszkiewicz
Dyrektor
Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika
w Pszczewie,
ul. W. Sikorskiego 23
66-330 Pszczew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/021 - Funkcjonowanie szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa im. Mikołaj Kopernika w Pszczewie (dalej: <i>Szkoła</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Halina Banaszekiewicz, Dyrektor Szkoły od 1 września 2001 r. do nadal.
Zakres przedmiotowy kontroli	Funkcjonowanie szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2021 (do czasu zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ (dalej: <i>ustawa o NIK</i>)
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler/Kontrolerzy	1. Norbert Serafin, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LZG/30/2021 z 10 maja 2021 r. 2. Andrzej Misa, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/31/2021 z 10 maja 2021 r. (akta kontroli str.)

Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Szkoła prawidłowo zorganizowała i zrealizowała zadania w okresie czasowego ograniczenia jej funkcjonowania w związku z zagrożeniem COVID-19.

Sprzyjało temu podjęcie przez Dyrektora działań przygotowujących Szkołę do kształcenia na odległość jeszcze przed wybuchem pandemii, polegających w szczególności na założeniu wszystkim nauczycielom (we wrześniu 2019 r.) i uczniom (w styczniu 2020 r.) kont na poczcie elektronicznej w domenie *Gmail*, a następnie na przeszkoleniu nauczycieli w zakresie technologii informacyjnych wykorzystywanych w praktyce szkolnej (m.in. 3-12 marca i w kwietniu 2020 r.), przeprowadzeniu w marcu, a następnie w październiku 2020 r. diagnozy zapotrzebowania na sprzęt komputerowy wśród uczniów i nauczycieli oraz dostępu do sieci Internet. Podjęcie ww. działań należy ocenić pozytywnie, zwłaszcza w kontekście sprawnego zorganizowania dla uczniów tzw. papierowych pakietów edukacyjnych oraz stworzenia możliwości udziału w lekcjach zdalnych na terenie Szkoły, dostosowując tym samym metody kształcenia zdalnego do warunków jakie miał uczeń. Za dobrą praktykę należy uznać także stworzenie przez nauczycieli świetlicy grupy facebookowej adresowanej do uczniów, na której publikowano propozycje spędzania czasu wolnego.

Uczniom i nauczycielom zapewniono mobilny sprzęt komputerowy do realizacji nauczania zdalnego, przekazując go w użyczenie na podstawie zawartych umów.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Ponadto nauczycielom w prawidłowy sposób przekazano środki w ramach programu tzw. 500+ dla nauczycieli.

Dyrektor Szkoły rzetelnie koordynował i wspierał współpracę nauczycieli i uczniów z trudnościami w nauce i zaburzeniami rozwojowymi, uczniów mających przyznane nauczanie indywidualne oraz uczniów szczególnie uzdolnionych. Zgodnie z wydanymi regulacjami prawnymi ustalono również sposób monitorowania i sprawdzania wiedzy ucznia oraz jego postępów w nauce.

W badanym okresie nie odnotowano przypadków uczniów, pozostających poza systemem edukacji. W każdym przypadku zwiększonej absencji uczniów na zajęciach (np. brak logowania do e-dziennika, nie uczestniczenie w lekcjach *on-line*, nie włączanie kamerki itp.), podejmowano kroki przewidziane w procedurach.

Szkoła wywiązała się z obowiązku realizacji podstawy programowej oraz działalności opiekuńczo-wychowawczej. W trakcie zawieszenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w Szkole prowadzono działania opiekuńcze w zakresie w jakim wynikały one ze zgłaszanego zapotrzebowania. Szkoła zapewniła także pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom i ich rodzicom.

Dyrektor podjął działania na rzecz bezpiecznego przebywania uczniów i pracowników w Szkole oraz minimalizowania ryzyka zakażenia w czasie zagrożenia COVID-19, wprowadzając odpowiednie procedury funkcjonowania Szkoły w tym okresie oraz zaopatrując jednostkę w stacje dezynfekujące oraz środki ochrony indywidualnej.

Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja przez szkoły zadań w obszarze kształcenia, wychowania i opieki w sytuacji zagrożenia COVID-19.

Opis stanu faktycznego

1. Na podstawie § 9 zarządzenia³ Dyrektora Szkoły z 24 marca 2020 r., nauczyciele świetlicy przygotowują materiały dla uczniów, którzy nie mają dostępu do Internetu, ponadto prowadzą „interaktywną świetlicę” – grupę na portalu społecznościowym *Facebook*, gdzie udostępniają propozycje ciekawych form spędzania czasu wolnego (prace manualne, literackie, zabawy ruchowe w domu itp.).

Od momentu wybuchu epidemii COVID-19 w marcu 2020 r. do końca roku szkolnego 2019/2020 r., zajęcia opiekuńcze prowadzone w świetlicy zostały zawieszono (brak zgody rodziców/opiekunów uczniów na udział w zajęciach na terenie Szkoły).

W okresie od 16 marca do 25 czerwca 2020 r. nauczyciele świetlicy szkolnej realizowali zadania związane z:

- ✓ przygotowywaniem tzw. pakietów edukacyjnych:
po przeprowadzeniu diagnozy potrzeb związanych z realizacją zdalnego nauczania wśród uczniów, ustalono konieczność przygotowywania tzw. pakietów edukacyjnych w formie papierowej; niniejszą formą pomocy zostali objęci uczniowie, którzy nie mieli możliwości realizowania zdalnej edukacji ze względu na brak dostępu do Internetu w miejscu zamieszkania, nie radzili sobie z obsługą aplikacji na platformie *G-suite* wykorzystywanych do realizowania lekcji zdalnych lub też mieli inne problemy z nauką, wynikające z sytuacji związanej z wprowadzeniem kształcenia na odległość; nauczyciele poszczególnych przedmiotów każdego dnia przesyłali na adres mailowy świetlicy pakiet materiałów edukacyjnych do realizacji konkretnego tematu; zadaniem nauczyciela świetlicy było drukowanie, kompletowanie i kopertowanie materiałów, zgodnie z planem lekcji każdego ucznia, objętego opisywaną formą pomocy; harmonogram odbioru pakietów ustalany był z wyprzedzeniem i umieszczany na wierzchniej stronie koperty; rodzice uczniów odbierali pakiety edukacyjne co drugi dzień, zwracając jednocześnie zrealizowane zadania, karty pracy, zeszyty przedmiotowe i zeszyty ćwiczeń, które podlegały korekcie; ww. działaniem w różnych okresach zdalnej edukacji w roku szkolnym 2019/2020 (tj. od marca do czerwca 2020 r.) zostało objętych łącznie 19 uczniów;
- ✓ wspomaganiami pracy biblioteki szkolnej poprzez delegowanie nauczycieli świetlicy do pracy w bibliotece szkolnej, celem udziału w pracach związanych z informatyzacją księgozbioru szkolnego (szczegółowy terminarz pracy nauczycieli udokumentowano w dzienniku biblioteki szkolnej);
- ✓ prowadzeniem świetlicy interaktywnej, poprzez prowadzenie działalności animacyjnej w obszarze wirtualnym; na platformie społecznościowej Szkoły utworzono grupę zamkniętą dla uczniów Szkoły o nazwie „INTERAKTYWNIE – KREATYWNIE”, gdzie każdego dnia publikowano propozycje spędzania czasu wolnego. Wśród propozycji znalazły się formy plastyczno-techniczne, pozycje literackie, spektakle teatralne publikowane *on-line*, zabawy ruchowe i gry manipulacyjne z wykorzystaniem przedmiotów dostępnych w domu, płyty

³ Zarządzenie Nr 13/2019/20 w sprawie organizacji nauczania zdalnego w okresie zawieszenia zajęć w szkole oraz obowiązków nauczycieli.

i tańce, zabawy rytmiczne. Aktywność w grupie „INTERAKTYWNIE – KREATYWNIE” wykazało w różnych okresach od około 50 do 100 uczestników.

W związku z ograniczeniem funkcjonowania szkół i placówek od października 2020 r. działaniami opiekuńczymi realizowanymi przez świetlicę w poszczególnych miesiącach opieką zostało objętych⁴:

- w październiku 2020 r. – 95 uczniów (w tym 85 uczniów klas I-III, którzy we wskazanym miesiącu uczyli się stacjonarnie),
- w listopadzie i grudniu 2020 r. – po dziesięciu uczniach (przy czym w pierwszym tygodniu listopada, kiedy uczniowie klas I-III uczyli się stacjonarnie, do świetlicy przypisanych było dodatkowo 85 uczniów tych klas),
- w styczniu 2020 r. – 94 uczniów,
- w lutym 2020 r. – od 83 do 94 uczniów,
- w marcu 2020 r. – od 9 do 94 uczniów (klasy IV-VIII kontynuowały naukę w trybie zdalnym, uczniowie klas I-III w pierwszych dwóch tygodniach miesiąca uczyli się zdalnie, natomiast w trzecim tygodniu marca – hybrydowo),
- w kwietniu 2020 r. – od 9 do 37 uczniów (uczniowie klas I-III w ostatnim tygodniu miesiąca uczyli się w trybie hybrydowym),
- w maju 2020 r. – od 122 do 216 uczniów (klasy I-III – tryb stacjonarny, klasy IV-VIII przez pierwsze dwa tygodnie miesiąca kontynuowały pracę w trybie zdalnym, natomiast w trzecim i czwartym tygodniu – hybrydowo z uwzględnieniem egzaminu klas ósmych).

W roku szkolnym 2020/2021 liczba uczniów zapisanych do świetlicy wyniosła łącznie 208. Uczniowie pracowali maksymalnie w czterech grupach, których liczebność nie przekraczała 25 osób, z wyjątkiem podwyższonego reżimu sanitarnego, w okresie którego grupy nie przekraczały 18 osób.

Nauczyciele świetlicy prowadzili/sprawowali:

- opiekę nad uczniami dojeżdżającymi do szkoły (w godzinach od 6.45 do 8.10, tj. czasu rozpoczęcia zajęć lekcyjnych),
- zajęcia dla uczniów, którzy nie uczestniczyli w zajęciach komputerowych lub informatyce, co wynika z podziału na grupy (w godzinach od 8.10 do 14.40),
- działalność opiekuńczo-wychowawczą, którą objęci zostali uczniowie miejscowi i zamiejscowi, zapisani do świetlicy szkolnej (w godzinach od 11.40 do 15.45),
- opiekę nad uczniami zwolnionymi z języków obcych oraz lekcji religii,
- opiekę nad uczniami dojeżdżającymi po zakończonych lekcjach (czas pozostawiania dziecka pod opieką świetlicy wskazywał rodzic na podstawie deklaracji w karcie zapisu do świetlicy),
- opiekę nad uczniami pozostającymi w szkole w trybie zdalnego nauczania; (uczniowie mający problemy z nauką, trudną sytuacją rodzinną, bądź też brak dostępu do Internetu w miejscu zamieszkania); w roku szkolnym 2020/21 z możliwości realizowania zdalnej edukacji na terenie placówki korzystało dziesięć uczniów.

W świetlicy szkolnej odbywały się zajęcia dydaktyczne (zgodnie z planem pracy w świetlicy, uwzględniające wytyczne reżimu sanitarnego), zajęcia opiekuńcze oraz wspomaganie procesu dydaktycznego, obejmującego wyrównywanie braków, a także pomoc w odrabianiu prac domowych.

(akta kontroli str. 17-19, 181-188, 282-299, 429-441, 457-460)

2. W Szkole poczyniono przygotowania do zdalnego nauczania poprzez:

⁴ Według stanu na 30 września 2019 i 2020 r. do Szkoły uczęszczało odpowiednio: 370 i 374 uczniów.

- założenie wszystkim nauczycielom i uczniom kont na poczcie elektronicznej w serwisie *Gmail*, tj. nauczycielom konta założono we wrześniu 2019 r., natomiast uczniom w styczniu 2020 r.,
- przeprowadzenie wewnętrznego szkolenia dla nauczycieli „Technologie informacyjne w praktyce szkolnej” obejmującego m.in. usystematyzowanie wiedzy z zakresu podstawowych wiadomości dotyczących innowacji pedagogicznych oraz wykorzystanie do pracy z uczniami programów i aplikacji dostępnych w ramach pakietu oprogramowania *G Suite*, w szczególności *Classroom*, *Meet*, (3, 5, 10, 12 marca 2020 r.).

W pierwszym okresie zawieszenia zajęć (12-24 marzec 2020 r.) Szkoła utrzymywała kontakt z uczniami i ich rodzicami przede wszystkim za pośrednictwem dziennika elektronicznego, profilu Szkoły na portalu społecznościowym, strony internetowej, poczty elektronicznej, a także telefonicznie, przekazując w ten sposób istotne informacje i komunikaty związane z funkcjonowaniem Szkoły w warunkach zagrożenia epidemicznego COVID-19. Tą też drogą udzielano uczniom i ich rodzicom wsparcia. I tak np.: pedagog szkolny za pośrednictwem dziennika elektronicznego przysyłał artykuły adresowane do uczniów i ich rodziców, a dotyczące profilaktyki zdrowia (np. sposoby radzenia sobie ze stresem w czasie epidemii, sposoby stworzenia poczucia normalności w domu w czasie epidemii itp.) oraz aktualności dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pomocy tej udzielano także telefonicznie oraz – jeśli zaistniała taka potrzeba – stacjonarnie w Szkole w określonym reżimie sanitarnym.

Zgodnie z zaleceniem Dyrektora Szkoły, zadania do samodzielnego wykonania oraz tematy do opracowania były przekazywane uczniom e-dziennikiem (*Librus/dziennik/zadanie domowe/dodaj zadanie*).

Poszczególni nauczyciele przedmiotów zalecali korzystanie z e-materiałów, np.: *liblink.pl* (nauka programowania i logicznego myślenia), platformy *dzwonek.pl*, *scholaris.pl*) itp.

W okresie od 12 do 24 marca 2020 r. przebieg nauczania dokumentowano w dokumentacji przebiegu nauczania, tj. w dziennikach zajęć (*Librus* – zajęcia lekcyjne) oraz w dziennikach prowadzonych w formie papierowej – zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy specjalistycznej (np. logopeda).

(akta kontroli str. 7-8, 100, 189-228)

3. W związku z zawieszeniem zajęć Dyrektor Szkoły:

- zlecił nauczycielom przygotowanie oraz przesłanie uczniom zadań/tematów do samodzielnego opracowania (13 marca 2020 r.),
- za pośrednictwem poczty elektronicznej, przekazał nauczycielom sposób organizacji godzin wychowawczych, sposób odnotowywania nauczania indywidualnego oraz zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, wskazał sposoby przekazywania zadań domowych uczniom (26 marca 2020 r.),
- wskazał sposób przekazywania zadań uczniom bez dostępu do Internetu, tj. tzw. pakietów edukacyjnych w wersji papierowej,
- zlecił modyfikację wynikowych planów nauczania, celem dostosowania ich do zmienionych warunków,
- we współpracy z Radą Pedagogiczną, ustalił zmiany obowiązujących zasad oceniania (uchwała 16/2019/2020 z 24 marca 2020 r.),
- we współpracy z Radą Pedagogiczną ustalił zmiany w Programie wychowawczo-profilaktycznym na rok 2019/2020 (zarządzenie 15/2019/2020 z 14 kwietnia 2020 r.).

Od 24 do 31 marca 2020 r. dokonano wśród uczniów, ich rodziców i nauczycieli sprawdzenia dostępu do Internetu. Diagnoza obejmowała możliwości techniczne (np.: dane o posiadaniu w domu komputera, akcesoriów typu głośnik, mikrofon, kamera, dostęp do Internetu oraz jakość łącza internetowego), organizacyjne (np. liczba dzieci w gospodarstwie domowym przypadająca na jeden komputer) i kwalifikacji posługiwania się technikami informatycznymi (np. określenie biegłości w obsłudze komputera, a także oprogramowania niezbędnego do uczestniczenia w kształceniu na odległość). Szkoła dysponowała ponadto aktualnymi numerami telefonów nauczycieli oraz rodziców uczniów. W efekcie przeprowadzonej diagnozy, w kwietniu 2020 r., do końca roku szkolnego, Szkoła użyczyła uczniom 14 laptopów.

W ramach przygotowania możliwości zdalnej realizacji programów nauczania, oprócz założenia kont poczty elektronicznej uczniom i nauczycielom (w domenie *Gmail*) oraz przeprowadzenia szkoleń z zakresu posługiwania się narzędziami *G Suite* (m.in. *Classroom* i *Meet*), szczególnie w trakcie pierwszej fali pandemii wykorzystywano komunikatory (głównie *WhatsApp* i *Messenger* – głównie kontakt z rodzicami klas I-III) oraz wybrane platformy edukacyjne (np. *dzwonek.pl*), na których instrukcję założenia konta wysyłali poszczególni nauczyciele. Dyrektor Szkoły wyznaczył również godziny konsultacji telefonicznych z nauczycielem informatyki, przeznaczonych na indywidualne porady dla uczniów w zakresie obsługi programów edukacyjnych i usprawnienia sprzętu komputerowego oraz dla nauczycieli w zakresie przygotowania materiałów dydaktycznych i obsługi aplikacji *Classroom*.

Zgodnie z *Procedurą kształcenia na odległość*⁵ Dyrektor Szkoły ustalał z nauczycielami tygodniowy zakres treści nauczania, uwzględniając m.in. równomierne obciążenie ucznia w danym dniu, zróżnicowanie zajęć, możliwości psychofizyczne ucznia itp. oraz modyfikacje szkolnego zestawu programów nauczania. Ponadto w związku ze zdalnym nauczaniem spowodowanym pandemią COVID-19, zarządzeniem nr 15/2019/2020 z 14 kwietnia 2020 r., wprowadzono zmiany w *Programie wychowawczo – profilaktycznym* (zmiany dotyczyły w szczególności obszarów obejmujących bezpieczeństwo ucznia, jego bezpieczeństwo w Internecie, przeciwdziałanie agresji, autoagresji, cyberprzemocy, metody radzenia sobie ze stresem, motywowanie do nauki, przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym i nieobecnościom).

Do końca czerwca 2020 r. dwiętnastu uczniom przygotowywano tzw. pakiety edukacyjne, opisane w punkcie 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Dyrektor Szkoły opracował informacje dla nauczycieli, uczniów i ich rodziców o kształceniu na odległość w Szkole, z uwzględnieniem higieny pracy uczniów i nauczycieli oraz zasad bezpieczeństwa w sieci⁶ (§ 24 *Procedury kształcenia na odległość*). W procedurach kształcenia na odległość wprowadzonych w kwietniu oraz październiku 2020 r. oraz w komunikatach pedagoga szkolnego informowano o sposobie organizacji dzieciom warunków do nauki w domu, motywowaniu i udzielaniu wsparcia dzieci do systematycznej nauki poza szkołą (np.: odpowiedni dobór mebli, sposób prawidłowego ustawienia monitora i klawiatury, regularne przerwy przy pracy z komputerem, wykonywanie ćwiczeń relaksacyjnych, utrzymywanie prawidłowej pozycji siedzącej, zapewnienie odpowiedniego oświetlenia itp.). Za pośrednictwem dziennika elektronicznego pedagog szkolny wysyłał artykuły informujące uczniów oraz rodziców jak uczyć się skutecznie, w jaki

⁵ Wprowadzona zarządzeniem Nr 16/2019/2020 Dyrektora Szkoły z 26 kwietnia 2020 r.

⁶ M.in.: uzależnienie ustalania tygodniowych zakresów materiału od obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach i możliwości psychofizycznych uczniów, a także łączenia przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia.

sposób ćwiczyć koncentrację uwagi, jak walczyć skutecznie z uzależnieniem od komputera oraz jak umiejętnie z niego korzystać, a także jak stworzyć poczucie normalności w domu w okresie pandemii COVID-19 itp.

(akta kontroli str. 20-39, 50-68, 189-252, 429-441)

4. W okresie 12-24 marca 2020 r. nauczyciele realizowali wszystkie zadania wynikające ze stosunku pracy, stosownie do obowiązującego planu lekcji, przede wszystkim przygotowując dla uczniów materiały do zajęć, koncentrując się w pracy z uczniami na realizacji podstawy programowej w zakresie łatwiejszych treści oraz kładąc nacisk na utrwalanie dotychczas zdobytej wiedzy (odnośna korespondencja umieszczana była w aplikacji *Librus*, w module *Wiadomości* oraz *Zadania domowe*).

Okres ten nauczyciele wykorzystali także na samokształcenie, poznanie nowych narzędzi pracy przydatnych w kształceniu na odległość, co znajduje swoje odzwierciedlenie w wiadomościach umieszczonych w *Librusie* (karty nauczycieli i karty uczniowskie).

W okresie 12-24 marca 2020 r. wszyscy nauczyciele realizowali zadania powierzone przez dyrekcję Szkoły (żaden z nauczycieli nie pozostawał w gotowości do świadczenia pracy). Nauczyciele realizowali zajęcia zgodnie z przydziałem, w ramach pensum, a po jego przekroczeniu – w ramach godzin ponadwymiarowych, co było podstawą do naliczenia i wypłacenia wynagrodzeń z tego tytułu (nauczyciele wypełniali wykazy przepracowanych godzin ponadwymiarowych, następnie weryfikowane i akceptowane przez dyrektora). W powyższym okresie nauczyciele w Szkole w ramach pensum przepracowali 1 351 godzin, natomiast w ramach godzin ponadwymiarowych – 203 godziny⁷.

(akta kontroli str. 74-77)

5. W okresie po 24 marca 2020 r. nauka w Szkole została zorganizowana z uwzględnieniem następujących zasad i form:

- nauczyciele przekazywali materiały dla klas I-IV za pośrednictwem *Librusa*⁸, a dla klas V-VIII dodatkowo z wykorzystaniem aplikacji *Classroom*; później (tj. od końca kwietnia) stopniowo wdrażano aplikację *Meet*, niekiedy korzystano z aplikacji *WhatsApp* oraz *Facebook*;
- zapewniono pomoc nauczycieli w formie konsultacji mailowych i telefonicznych dla dzieci i rodziców w określonych godzinach (harmonogram konsultacji przesłano przez *Librusa*);
- wskazano strony i materiały edukacyjne do wykorzystania w zdalnym nauczaniu, m.in. platformy i strony internetowe rekomendowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej⁹ (dalej: *Ministerstwo*), platformy wydawnictw pedagogicznych, zintegrowaną Platformę Edukacyjną Ministerstwa, stronę www.lekcjewsieci.pl, materiały prezentowane w programach publicznej telewizji i radiofonii, strony Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej;
- polecono strony internetowe z książkami i lekturami on-line, np. Federacja Bibliotek Cyfrowych: fbc.pionier.net.pl; Otwarte Zasoby Wolne Lektury: www.otwartzasoby.pl; Audioteka: audioteka.com; zalecono korzystanie z darmowego konta na stronie: www.empik.pl;

⁷ Dla porównania, w innym, losowo wybranym okresie o tej samej długości w styczniu 2020 r., tj. przed pandemią, odpowiednio: 1 351 godzin oraz 319 godzin.

⁸ Środowisko aplikacji *Librus* było najlepiej znane rodzicom uczniów klas I-IV, gwarantując realizację zadań edukacyjnych w najwyższym stopniu.

⁹ Od dnia 1 stycznia 2021 r. istnieje Ministerstwo Edukacji i Nauki, natomiast przed tą datą istniało Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- realizowano wszystkie zajęcia przydzielone w arkuszu organizacyjnym (uczniowie klas I-IV otrzymywali zadania za pośrednictwem Librusa – w module *Wiadomości* lub *Zadanie domowe*, natomiast uczniowie klas V-VIII wyłącznie przez aplikację *Classroom*); obowiązywał dotychczasowy plan lekcji bez wyznaczonych czasowo godzin, uczniowie na wykonanie zadań mieli czas do godz. 20;
- przeorganizowano pracę nauczycieli świetlicy, którzy stworzyli na *Facebooku* stronę interaktywnej świetlicy, przygotowali też tzw. pakiety edukacyjne w formie papierowej dla uczniów, którzy nie mieli dostępu do Internetu;
- przeorganizowano pracę nauczyciela biblioteki (opis w punktach 1, 11 i 21 niniejszego wystąpienia pokontrolnego), pedagoga i psychologa (opis w punktach 8, 11 i 12 niniejszego wystąpienia pokontrolnego);
- organizowano indywidualne konsultacje *on-line* dla potrzebujących uczniów;
- wypożyczono sprzęt komputerowy uczniom i nauczycielom;
- wprowadzono zmiany do programów nauczania (w pierwszej kolejności realizowano treści łatwiejsze, nauczyciele wnioskowali o takie zmiany);
- od 25 maja 2020 r. zorganizowano na terenie Szkoły zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z klas I-III oraz konsultacje dla uczniów klas VIII (ustalono zasady udziału w konsultacjach) oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów z niepełnosprawnościami;
- stworzono możliwość potrzebującym uczniom udziału w lekcjach zdalnych na terenie Szkoły.

W okresie marzec-czerwiec 2020 r., uczniom, którzy ze względów technicznych (np. brak lub słaby Internet) nie logowali się na *Classroomie* lub w *Librusie* i nie uczestniczyli w lekcjach *on-line*, przygotowano pakiety papierowe materiałów lekcyjnych i zadań. Nauczyciele przesyłali scenariusze lekcji, karty pracy, zadania do wykonania pocztą elektroniczną do nauczyciela świetlicy. Zadania te były drukowane i pakowane w imienne koperty. W okresie zdalnego nauczania od października 2020 r. nie przygotowano pakietów papierowych (uczniowie, którzy zgłosili problemy z Internetem pracowali na terenie Szkoły; opiekę nad nimi sprawowali nauczyciele świetlicy).

Wśród uczniów i nauczycieli zrobiono rozeznanie możliwości technicznych, organizacyjnych i kwalifikacji dotyczących posługiwania się technikami informatycznymi. Przeprowadzenie stosownych analiz w tym względzie postanowiono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Szkoły w dniu 24 marca 2020 r.; wyniki analizy były znane już 31 marca 2020 r. Zebranie danych o dostępności do Internetu nauczycieli i uczniów, wyposażenia w odpowiednie oprogramowanie¹⁰ i sprzęt komputerowy koordynowali w obrębie każdej klasy wychowawcy. Dane te były następnie przekazywane Dyrektorowi Szkoły. Jednocześnie postanowiono, że w sytuacji braku dostępu do Internetu, należało będzie przygotowywać w formie papierowej materiały i zadania dla poszczególnych uczniów. Drugi raz rozeznanie możliwości technicznych, organizacyjnych i kwalifikacji dotyczących posługiwania się technikami informatycznymi przeprowadzono w październiku 2020 r.

Analizami powyższymi objęto wszystkich nauczycieli i uczniów Szkoły, z wyszczególnieniem danych o posiadaniu w domu komputera, liczby dzieci w gospodarstwie domowym przypadających na jeden komputer, wskazaniem braków w wyposażeniu komputera (głośnik, mikrofon, kamera) oraz możliwością dostępu do Internetu i jakością połączenia internetowego, określeniem biegłości w obsłudze komputera, oprogramowania i Internetu; wskazano także zastępcze

¹⁰ Jednocześnie ustalono, które aplikacje będą traktowane priorytetowo – *Classroom*, *Meet*; wiadomości mailowe będą przesyłane za pomocą *Librusa* i *Gmaila*.

formy komunikacji z nauczycielem w przypadku awarii komputera, łącza internetowego lub oprogramowania.

Szkoła zorganizowała przeszkolenie nauczycieli z metod i technik pracy zdalnej przed wprowadzeniem tej formy pracy. W dniach 3-12 marca 2020 r. (cztery grupy szkoleniowe) na terenie Szkoły, w sali komputerowej, odbyło się szkolenie pn. *Technologie Informacyjne w praktyce szkolnej*¹¹. W trakcie szkolenia nacisk położono przede wszystkim na rozwój umiejętności praktycznych. Kolejne szkolenie w zakresie wykorzystania narzędzi *G Suite* (pn. *Przygotowanie do zdalnego nauczania*) przeprowadzono 11 września 2020 r. Zajęcia były prowadzone w formie wideokonferencji.

(akta kontroli str. 7-16, 74-77)

6. Dyrektor na bieżąco przekazywał uczniom, rodzicom i nauczycielom informacje o sposobie i trybie realizacji zadań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania Szkoły:

- poprzez *Librus* – wiadomości, ogłoszenia, publikowanie zarządzeń w plikach Szkoły,
- na stronie internetowej Szkoły,
- na szkolnym stronie w aplikacji *Facebook*,
- poprzez wiadomości w gmailach,
- w trakcie spotkań online z wykorzystaniem aplikacji *Meet*.

Dyrektor Szkoły ustalał z nauczycielami zakres materiału dla poszczególnych klas, uwzględniając np. równomierne obciążenie ucznia zajęciami w danym dniu, różnicowanie tych zajęć oraz możliwości psychofizyczne ucznia.

Na posiedzeniu Rady Pedagogicznej z dnia 24 marca 2020 r. ustalono m.in.:

- nauczyciele przedmiotów będą opracowywać wnioski o zmiany w realizacji podstawy programowej;
- należy skupić się na realizacji łatwiejszych treści z podstawy, równomiernie obciążać uczniów;
- nie należy nadmiernie obciążać uczniów zadaniami;
- różnicować aktywność uczniów z zachowaniem zasad bhp;
- zakres treści i wymagań należy dostosować do możliwości uczniów;
- organizować tak kształcenie, aby praca ucznia nie opierała się tylko na wykorzystywaniu komputera, lecz również podręczników;
- materiały mają zostać przygotowane tak, by uczeń nie przebywał zbyt długo przy komputerze¹².

Dyrektor ustalił¹³ formy kontaktu i konsultacji nauczycieli z rodzicami i uczniami:

- ✓ psycholog i pedagog od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-13:00 oraz 15:00-16:00;
- ✓ informatyk od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-11:00 – indywidualne porady dla uczniów w zakresie działania sprzętu, korzystania z zaleconych aplikacji oraz 12:00-13:00 – konsultacje dla nauczycieli;
- ✓ nauczyciele od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-11:00 oraz 15:00-16:00;

¹¹ Celem szkolenia było 1) usystematyzowanie wiedzy z zakresu podstawowych wiadomości dotyczących innowacji pedagogicznych, w szczególności z zastosowaniem technologii informacyjnych, 2) wykorzystanie do pracy z uczniami dostępnych programów i aplikacji zawartych w *G Suite* (np. *Classroom* i *Meet*).

¹² Powyższe ustalenia znajdują swoje odzwierciedlenie w zarządzeniach nr 13/2019/20 z 24.03.2020 r. i nr 16/2019/20 z 26.04.2020 r.

¹³ Opisane w Zarządzeniu nr 13/2019/20 z 24.03.2020 r. i nr 16/2019/20 z 26.04.2020 r.

- ✓ dykcja Szkoły od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-14:00 oraz 15:00-16:00.

Konsultacje początkowo miały charakter przede wszystkim telefoniczny i poprzez wiadomości na *Librusie*, *Gmailu*, komunikatorze *WhatsApp*, jeśli była to forma preferowana przez rodziców. Później coraz częściej wykorzystywano do zebrań klasowych i indywidualnych konsultacji aplikacji *Meet* do spotkań *on-line*. W maju 2020 r. konsultacje dla chętnych uczniów klas VIII za zgodą rodziców organizowane były na terenie Szkoły.

Organizując uczniom kształcenie na odległość uwzględniono zasady bezpiecznego korzystania przez uczniów z urządzeń umożliwiających komunikację elektroniczną¹⁴.

Po powrocie do Szkoły 31 maja 2020 r. uczniowie klas V-VII brali udział w warsztatach *Dobrostan psychiczny, jak dbać o siebie*. W ramach działań profilaktycznych i wspierających rodziców i uczniów psycholog i pedagog Szkoły opublikowały poprzez wiadomość w *Librusie* cykl artykułów:

- ✓ *Jak się uczyć skutecznie?*
- ✓ *Koncentracja uwagi – to umiejętność, którą warto ćwiczyć!*
- ✓ *Jak walczyć skutecznie z uzależnieniem od komputera? 10 skutecznych metod.*
- ✓ *Jak korzystać komputera?*
- ✓ *Nauczanie zdalne*
- ✓ *Jak się uczyć, żeby się nauczyć*
- ✓ *Jak stworzyć poczucie normalności w domu w czasie pandemii COVID-19?*
- ✓ *Jak motywować dziecko do nauki?*

W okresie zdalnego nauczania nauczyciele pracowali z domu. W wyjątkowych sytuacjach – spowodowanych np. problemami technicznymi czy rodzinnymi – świadczenie pracy odbywało się na terenie Szkoły. Przez cały czas nauczania zdalnego w szkole pracował nauczyciel biblioteki, a od maja 2020 r. również psycholog i pedagog. Podczas nauki hybrydowej dla klas I-III oraz IV-VIII część nauczycieli pracowała w Szkole, stosując przyjęty reżim sanitarny. Nauczyciele świetlicy także pracowali na terenie Szkoły, sprawując opiekę nad uczniami, którzy w okresach powrotu uczniów klas I-III i nauki hybrydowej przebywali w Szkole. Pracownicy niepedagogiczni świadczyli pracę w systemie hybrydowym, na zmianę przebywając w szkole albo świadcząc pracę zdalną z domu.

(akta kontroli str. 9-13, 17-77)

Z wyjaśnień Dyrektora Szkoły wynika, że wśród trudności w organizacji zajęć na odległość znalazły się m.in.:

- ✓ narzędzia pracy – nowa dla wszystkich nauczycieli i uczniów platforma *G Suite (Classroom, Meet)*; niektórzy uczniowie mieli problem z zalogowaniem się, przyjęciem zaproszenia na zajęcia, zaś niektórzy nauczyciele nie byli pewni swoich umiejętności w zakresie korzystania z tych aplikacji;
- ✓ słabej jakości łącze internetowe (dotyczyło to przede wszystkim uczniów, ale też nauczycieli; w wielu domach zdalnie pracowało i uczyło się kilka osób);
- ✓ niesystematyczna praca niektórych uczniów, brak logowania do *Librusa* do wskazanej w procedurze godziny, nieterminowe odsyłanie prac;
- ✓ korzystanie przez uczniów, szczególnie w okresie marzec - czerwiec 2020 r., z różnych dostępnych komunikatorów, co istotnie utrudniało weryfikację ich osiągnięć;

¹⁴ Stosowne zapisy znalazły się w zarządzeniu nr 16/2019/20 w § 24 *Bezpieczeństwo i higiena pracy*. Ponadto załącznikiem do tego zarządzenia był *Regulamin uczestnictwa w zajęciach online*, który został zmodyfikowany w zarządzeniu 3/2020/21 z dnia 24.10.2020 r.

- ✓ słaba aktywność niektórych uczniów na lekcjach online;
- ✓ trudność w ocenie samodzielności pracy uczniów, szczególnie w sytuacji dużej liczby uczniów; kopiowanie treści z Internetu, przesyłanie prac wykonanych przez rodzinstwo lub nawet przez rodzica;
- ✓ krótszy czas lekcji on-line (w Szkole – 30 min.);
- ✓ brak uregulowań prawnych w zakresie obowiązku włączania kamer i mikrofonów – uczeń się logował, ale nie było z nim kontaktu, prowadzenie lekcji online z czarnym monitorem było bardzo trudne;
- ✓ problemy techniczne, sprzętowe i z Internetem (w najgorszej sytuacji znaleźli się uczniowie, którzy nie mieli dostatecznego wsparcia w domu rodzinnym);
- ✓ dyskomfort, złe samopoczucie spowodowane długotrwałą przymusową izolacją;
- ✓ spadek motywacji do nauki widoczny wraz z wydłużającym się okresem zdalnej pracy;
- ✓ zmęczenie uczniów i nauczycieli;
- ✓ przejmowanie roli moderatora zajęć przez uczniów podczas pierwszych lekcji *on-line* (co np. mogło skutkować wykluczeniem ucznia z zajęć, wyłączeniem mikrofonu itp.);
- ✓ sprzęt do zdalnej nauki – nie wszyscy mieli laptopy, tablety itp.; wypożyczenie sprzętu przez Szkołę zniwelowało te trudności (kilkoro uczniów przychodziło na zajęcia do Szkoły); W okresie marzec – czerwiec 2020 r. przygotowywano wersje papierowe materiałów do zajęć dla niektórych uczniów.

(akta kontroli str. 342-345)

7. Stosownie do § 1 pkt 4 (do 1 września 2020 r. – pkt 8) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹⁵ (dalej: *rozporządzenie z dnia 20 marca 2020 r.*), Dyrektor wskazał¹⁶ źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć na odległość, z których uczniowie mogą korzystać (w szczególności: poczta elektroniczna, strony internetowe rekomendowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, strona internetowa Szkoły, portale społecznościowe i komunikatory, np.: *Facebook, Messenger, WhatsApp, Skype, Zoom*, narzędzia *Google: Hangouts, Classroom*, platformy edukacyjne wydawnictw pedagogicznych, zasoby Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej udostępnionej przez Ministerstwo, materiały udostępniane przez nauczycieli, np. lekcjewsieci, materiały prezentowane w programach publicznej telewizji i radiofonii, strona Federacji Bibliotek Cyfrowych, Otwarte Zasoby Wolne Lektury, biblioteka internetowa wolne lektury, zasoby *Audioteki* itp.).

Uczniom dodatkowo polecono korzystanie z e-podręczników, stron learningapps, *Wordwall*, filmoteka szkolna (głównie dla klas VII i VIII), słynne muzea (np. *kukulturze.pl, e-muzeum.pl, TVPKultura*), *liblink.pl* (zadania z matematyki, testy do wydruku lub wersja *on-line*), *Balancing Chemical Equations*. Ponadto dla rodziców przygotowano cykl artykułów, które zostały opublikowane w dzienniku elektronicznym.

(akta kontroli str. 17-39)

¹⁵ Dz. U. poz. 493, ze zm.

¹⁶ Zarządzenie Dyrektora Szkoły nr 16/2019/2020 z 26 kwietnia 2020 r.

Dyrektor Szkoły wraz z nauczycielami ustalił potrzebę modyfikacji szkolnego zestawu programów nauczania (posiedzenie Rady Pedagogicznej i zarządzenie Dyrektora Szkoły z 24 marca 2020 r.¹⁷).

Nauczyciele składali wnioski o wprowadzenie zmian do realizacji programów nauczania, które wynikały z potrzeby równomiernego obciążenia uczniów, ich możliwości psychofizycznych, stopnia trudności materiału, czy możliwości spełnienia warunków realizacji podstaw programowych. Zrezygnowano z treści programowych wykraczających poza podstawę programową. Ze złożonych przez nauczycieli informacji o realizacji planów wynikowych wynika, że, że treści z podstawy programowej zostały omówione.

(akta kontroli str. 17-39, 229-246, 253-270)

8. Kształceniem specjalnym w poszczególnych latach szkolnych zostało objętych:

- w roku 2019/2020 (według stanu na 30 września 2019 r.) – łącznie 29 uczniów (w tym: 22 z wagą niepełnosprawności do subwencji oświatowej P4¹⁸, jeden z wagą P5¹⁹ oraz po trzech z wagami P6²⁰ i P7²¹,
- w roku 2020/2021 (według stanu na 30 września 2020 r.) – łącznie 22 uczniów (w tym: 16 z wagą niepełnosprawności do subwencji oświatowej P4, jeden z wagą P5, dwóch z wagą P6 i trzech z wagą P7).

Nauczanie indywidualne w latach szkolnych 2019/2020 oraz 2020/2021 zorganizowane zostało dla odpowiednio: trojga i dwojga uczniów. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania Szkoły nauczanie indywidualne (zarówno w trybie zdalnym, jak i stacjonarnym) odbywało się zgodnie z planem.

Liczba uczniów z trudnościami w nauce, rodzaj i wymiar zajęć zorganizowanych w poszczególnych latach szkolnych 2019/2020 oraz 2020/2021 przedstawiały się następująco:

a) w roku szkolnym 2019/2020:

- w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych brało udział łącznie 41 uczniów (w tym: 13 z języka polskiego i 28 z matematyki; w zajęciach przygotowujących do egzaminu uczestniczyło łącznie 65 uczniów (w tym: 27 z języka polskiego, 13 z języka niemieckiego i 25 z matematyki);
- w zajęciach logopedycznych uczestniczyło 49 uczniów w I semestrze oraz 53 uczniów w II semestrze,
- w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych uczestniczyło 15 uczniów,
- w zajęciach rewalidacyjnych udział brało 25 uczniów,

b) w roku szkolnym 2020/2021:

¹⁷ Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej nr 9/2019/2020; zarządzenie nr 13/2019/2020.

¹⁸ Waga P4 – uczniowie/słuchacze z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, niedostosowani społecznie, zagrożeni niedostosowaniem społecznym, posiadający orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego wszystkich szkółach publicznych i niepublicznych (bez uczniów oddziałów przedszkolnych).

¹⁹ Waga P5 – uczniowie niewidomi i słabowidzący, z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją, posiadający orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego we wszystkich szkołach publicznych i niepublicznych (bez uczniów oddziałów przedszkolnych).

²⁰ Waga P6 – uczniowie niesłyszący i słabosłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, posiadający orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego we wszystkich szkołach publicznych i niepublicznych (bez uczniów oddziałów przedszkolnych).

²¹ Waga P7 – dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizujące obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych w szkołach (bez oddziałów przedszkolnych i nie spełniających obowiązku szkolnego w ORW) oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz z autyzmem - w tym z zespołem Aspergera.

- w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych brało udział łącznie 35 uczniów (w tym: 9 z języka polskiego i 26 z matematyki; w zajęciach przygotowujących do egzaminu uczestniczyło łącznie 139 uczniów (w tym: 45 z języka polskiego, 12 z języka niemieckiego, 35 z języka angielskiego i 47 z matematyki);
- w zajęciach logopedycznych uczestniczyło 72 uczniów,
- w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych uczestniczyło 15 uczniów,
- w zajęciach rewalidacyjnych udział brało 22 uczniów.

(akta kontroli str. 271-281)

Dla uczniów potrzebujących wsparcia, zarówno w okresie od 25 marca do końca czerwca 2020 r., jak i w roku szkolnym 2020/2021, Szkoła organizowała zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno – kompensacyjne, nauczanie indywidualne oraz zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze. Uczniowie mogli korzystać z konsultacji *on-line* z nauczycielami poszczególnych przedmiotów, konsultacji z pedagogiem i psychologiem szkolnym, a także konsultacji przewidzianych dla uczniów klas ósmych oraz klas pozostałych na terenie Szkoły z zastrzeżeniem obostrzeń sanitarnych. W powyższych okresach prowadzono zajęcia logopedyczne. W roku 2020/2021 prowadzono zajęcia przygotowujące do egzaminów.

Na bieżąco monitorowano edukację uczniów z trudnościami w nauce i zachowaniu. W efekcie monitorowania odbywały się zespoły wychowawcze w sprawie uczniów, którzy nie łączyli się na lekcje zdalne, nie odsyłali zadań domowych, nie logowali się do *Librusa*, przysparzali problemów wychowawczych, byli zagrożeni brakiem promocji do klasy programowo wyżej.

Uczniom, którzy w trakcie roku szkolnego 2020/2021 otrzymali, np. orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, przyznano godziny zajęć rewalidacyjnych.(w wymiarze dwóch godzin tygodniowo).

Nauczyciele wspomagający współpracowali z wychowawcami klasy, realizując zapisy zawarte w Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym. Nauczyciel wspierający ucznia w określonym wymiarze godzin i wskazanych przedmiotach realizował swoje zadania na zasadach takich jak w nauczaniu stacjonarnym, tzn. dostosowując proces dydaktyczny (np. karty pracy, zadania) do możliwości psychofizycznych ucznia.

W okresie zdalnego nauczania w latach szkolnych 2019/2020 oraz 2020/2021 szczególną opieką wychowawczą oraz pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęto w Szkole 17 uczniów.

W ramach wsparcia ww. uczniowie zostali objęci następującymi działaniami:

- ✓ stały kontakt telefoniczny, spotkania indywidualne z uczniami i ich rodzicami,
- ✓ monitorowanie postępów w nauce, szczególnie uczniów z niepełnosprawnościami, dostosowywanie wymagań i form nauki do możliwości ucznia (np. dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną prowadzono indywidualne karty pracy),
- ✓ zespoły wychowawcze (z udziałem wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa szkolnego, dyrektora Szkoły) w sprawie uczniów,
- ✓ bieżące informowanie rodziców uczniów o absencji, dużej liczbie ocen niedostatecznych, braku pracy ucznia w czasie nauki zdalnej (do pism dołączano wydruki obecności, ocen ucznia z dziennika elektronicznego),
- ✓ współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pszczewie (wsparcie asystenta rodziny),
- ✓ stała współpraca z kuratorami sądowymi,

- ✓ wniosek o wgląd w sytuację rodzinną ucznia kierowany do Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu,
- ✓ zorganizowanie pomocy koleżeńskiej dla uczniów ze szczególnymi problemami w nauce,
- ✓ umożliwienie nauki zdalnej w Szkole uczniom z niepełnosprawnościami oraz potrzebującymi wsparcia (np. rodziny wielodzietne, problemy z siecią Internet itp.),
- ✓ pomoc rodzicom w kierowaniu uczniów na badania do poradni psychologiczno-pedagogicznej.

W okresie zdalnego nauczania uczniowie uzdolnieni otrzymywali wsparcie ze strony nauczycieli. W formie dostosowanej do sytuacji epidemicznej w roku szkolnym funkcjonowały zajęcia pozalekcyjne, np. *Koło Młodego Biologa*, zajęcia sportowe (indywidualne plany treningowe), czy zajęcia koła historycznego. Efektem pracy uczniów i nauczycieli były sukcesy uczniów w bieżącym roku szkolnym (tj. tytuły finalisty w wojewódzkim konkursie z języka polskiego oraz z biologii, a także tytuł laureata w wojewódzkim konkursie z historii). Uczniowie Szkoły odnosili też sukcesy w konkursach artystycznych i zawodach sportowych.

Szkoła dla uczniów wyróżniających się przewidziała stypendia, które w roku szkolnym 2020/2021 przyznano: 41 uczniom klas IV-VI (średnia ocen 5,2 za wyniki w nauce oraz ocena bardzo dobra lub wzorowa z zachowania), 29 uczniom klas VII-VIII (średnia ocen 5,0 za wyniki w nauce oraz ocena bardzo dobra lub wzorowa z zachowania), 14 uczniom za sukcesy sportowe oraz trzem uczniom za sukcesy artystyczne.

(akta kontroli str. 189, 271-281, 442)

9. Stosownie do § 1 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia z dnia 20 marca 2020 r. (do 1 września 2020 r. – pkt 4), Dyrektor Szkoły ustalił we współpracy z nauczycielami, sposób monitorowania postępów uczniów oraz sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym również informowania uczniów i rodziców o postępach ucznia w nauce, a także uzyskanych przez niego ocenach. Powyższe sposoby monitorowania zostały opisane w §§ 18-21 zarządzenia nr 3/2020/2021 Dyrektora Szkoły z dnia 24 października 2020 r. w sprawie ustalenia zasad kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w Szkole Podstawowej im. M. Kopernika w Pszczewie. W roku szkolnym 2019/2020, w opisywanym zakresie, obowiązywały zasady ustalone w zarządzeniu nr 16/2019/2020 z 26 kwietnia 2020 r. oraz uchwale Rady Pedagogicznej nr 16/2019/2020 z 24 marca 2020 r.

Formy i sposoby weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów ustalone zostały w Statucie Szkoły (dział V rozdział 5 *Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania*²²). Na ich podstawie opracowane zostały przedmiotowe systemy oceniania, stanowiące uszczegółowienie WZO (§ 125 ust. 2 Statutu), które w związku z wprowadzeniem kształcenia na odległość zostały zmodyfikowane. I tak przykładowo, na czas nauczania zdalnego, wprowadzono w szczególności niżej wymienione metody i formy kontroli podlegające ocenie:

- ✓ z języka polskiego oraz z przedmiotów przyrodniczych (biologia, geografia, chemia, fizyka) – karty pracy, rozwiązane ćwiczenia, odpowiedzi przesyłane za pomocą platformy *Google Classroom* we wskazanym terminie, zgodnie z podanymi przez nauczyciela kryteriami, odpowiedzi ustne z wykorzystaniem platformy *Meet*, testy wysłane przez nauczyciela we wskazanym czasie, dłuższe

²² Dalej: WZO.

wypowiedzi pisemne oraz prezentacje na zadany temat, aktywność ucznia podczas lekcji *on-line*,

- ✓ z plastyki – praca plastyczna, aktywność ucznia pisemne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności (np. quiz, karta pracy, opis dzieła sztuki), praca domowa (np. notatka, recenzja, sprawozdanie), ocena kształtująca.

Stosownie do § 1 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia z dnia 20 marca 2020 r. (do 1 września 2020 r. – pkt 5), Dyrektor Szkoły:

- ✓ ustalił warunki i sposób przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz warunki i sposób ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, a także warunki i sposób zaliczania zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych; zasady przeprowadzania egzaminu poprawkowego, klasyfikacyjnego oraz sprawdzianu wiedzy i umiejętności – zostały opisane w Statucie Szkoły, natomiast na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 14 czerwca 2021 r.– dostosowano je do sytuacji epidemicznej.

Powyższe ustalenia zostały dokonane po konsultacjach z nauczycielami, udokumentowanymi protokołem z posiedzenia Rady Pedagogicznej²³.

(akta kontroli str. 16, 20-39, 50-68, 282-310)

10. Zasady dokumentowania realizacji zadań Szkoły w okresie epidemii zostały ujęte w:

- wiadomości Dyrektora Szkoły przesłanej do wszystkich nauczycieli służbową pocztą elektroniczną z 13 marca 2020 r.,
- protokole z posiedzenia Rady Pedagogicznej z 24 marca 2020 r. oraz zarządzeniu Dyrektora Szkoły z tego samego dnia,
- zarządzeniu Dyrektora Szkoły z 26 kwietnia 2020 r.,
- zarządzeniu Dyrektora Szkoły z 24 października 2020 r.

W związku z powyższym realizację zadań Szkoły w czasie kształcenia na odległość dokumentowano głównie w dzienniku elektronicznym *Librus* z zaznaczeniem, że w kontrolowanej jednostce były prowadzone ponadto:

- ✓ dziennik wychowawcy – prowadzony dla każdej klasy przez wychowawcę; zawierał w szczególności opis indywidualnych kontaktów w rodzicami/opiekunami poszczególnych uczniów, ocenę efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz rejestr działań z nią związanych, uwagi nauczycieli z bieżącej pracy, w tym w okresie nauki zdalnej, osiągnięcia uczniów itp.; dziennik wychowawcy był prowadzony na podstawie wewnętrznych uregulowań Dyrektora Szkoły;
- ✓ dzienniki realizacji zadań przez specjalistów zatrudnionych w Szkole (pedagog, psycholog, logopeda);
- ✓ dokumentacja dotycząca posiedzeń zespołów wychowawczych, przedmiotowych;
- ✓ dzienniki nauczyciela świetlicy, biblioteki.

Jednocześnie każdy z nauczycieli po zakończeniu semestru składał informację o zdalnym nauczaniu, w której opisywał m.in. wykorzystywane narzędzia informatyczne, formy i metody pracy zdalnej, częstotliwość przeprowadzania lekcji w formie videokonferencji, współpracę z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem szkolnym, rodzicami, problemy pojawiające się w trakcie zdalnego nauczania itp.

(akta kontroli str. 9-13, 16-39, 221-228, 311-341, 445-456)

²³ Protokół nr 7/2020/2021 z dnia 14 czerwca 2021 r.

11. W okresie od 25 maja do 28 czerwca 2020 r., na podstawie § 2 ust. 2 pkt 7 oraz ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19²⁴ (dalej: *rozporządzenie z dnia 11 marca 2020 r.*), ograniczenie funkcjonowania szkół nie dotyczyło uczniów klas I-III. W związku z brakiem zgody rodziców na uczęszczanie dzieci do Szkoły, wszyscy uczniowie tych klas kontynuowali naukę w trybie zdalnym. Niezależnie od powyższego Dyrektor Szkoły opracował plan zajęć dla poszczególnych oddziałów klas oraz dokonał przydziału nauczycieli do prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami zajęć dydaktycznych w tych oddziałach²⁵.

W okresie od 18 maja do 28 czerwca 2020 r. dopuszczono możliwość realizacji zajęć rewalidacyjnych, rewalidacyjno-wychowawczych oraz wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w trybie stacjonarnym (po uzyskaniu zgody rodziców). W związku z powyższym, po uzyskaniu zgody rodziców, Dyrektor opracował harmonogram zajęć rewalidacyjnych w Szkole począwszy od 1 czerwca 2020 r. (§ 7 zarządzenia Nr 17/2019/2020 z 23 maja 2020 r.). Na ww. zajęcia w Szkole uczęszczało dwoje uczniów, podczas gdy pozostali (23 uczniów) kontynuowali zajęcia w trybie zdalnym. Zajęcia te były realizowane w bezpośrednim kontakcie ucznia z osobą je prowadzącą w reżimie sanitarnym²⁶ (§ 5 cyt. wyżej zarządzenia). Frekwencja na zajęciach stacjonarnych w czerwcu 2020 r. wyniosła 79%.

Zarządzeniem z dnia 23 maja 2020 r Dyrektor Szkoły wprowadził również harmonogram konsultacji:

- ✓ dla uczniów klas VIII, zgodnie z § 3 ust. 5 rozporządzenia z dnia 11 marca 2020 r.; ww. informację wraz z harmonogramem zajęć opublikowano w dzienniku elektronicznym, profilu Szkoły na portalu społecznościowym oraz stronie internetowej Szkoły; konsultacji dla uczniów klas VIII, od 25 maja 2020 r., udzielało sześciu nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych (w tym: dwóch nauczycieli matematyki, dwóch nauczycieli języka polskiego i po jednym nauczycielu – języka niemieckiego i angielskiego); z przedmiotowych konsultacji realizowanych w trybie stacjonarnym skorzystało łącznie 14 uczniów;
- ✓ dla uczniów pozostałych klas, zgodnie z § 3 ust. 6 rozporządzenia z dnia 11 marca 2020 r.; informację tę opublikowano w dzienniku elektronicznym, profilu Szkoły na portalu społecznościowym oraz stronie internetowej Szkoły; z konsultacji realizowanych od 1 czerwca 2020 r. przez 32 nauczycieli prowadzących zajęcia edukacyjne²⁷ oraz pedagoga i psychologa w trybie stacjonarnym skorzystało łącznie 56 uczniów.

Zasady udziału w konsultacjach uczniów klasy VIII, jaki i uczniów klas pozostałych, zostały określone w procedurze stanowiącej załącznik do cyt. wyżej zarządzenia Dyrektora Szkoły.

²⁴ Dz. U. poz. 410, ze zm. (rozporządzenie wygasło z dniem 31 sierpnia 2020 r.).

²⁵ Zarządzenie Nr 17/2019/2020 Dyrektora Szkoły z dnia 23 maja 2020 r. w sprawie organizacji procesu opiekuńczo-wychowawczego i dydaktycznego w klasach I-III szkoły podstawowej i organizacji zajęć rewalidacyjnych, konsultacji dla uczniów.

²⁶ Maseczki, dezynfekcja, odległość, pomiar temperatury, oświadczenie rodziców, że dziecko jest zdrowe, nie miało kontaktu z osobą chorą, nikt z domowników nie pozostaje w kwarantannie.

²⁷ Tj. z: biologii, wychowania fizycznego, języka polskiego, geografii, plastyki, muzyki, historii i wiedzy o społeczeństwie, języka angielskiego, języka niemieckiego, przyrody, chemii, religii, fizyki, matematyki, edukacji wczesnoszkolnej, informatyki oraz zajęcia logopedyczne.

Uczniom Szkoły zapewniono możliwość korzystania z biblioteki szkolnej na zasadach określonych w § 4 cyt. wyżej zarządzenia Dyrektora Szkoły (np. książki wypożyczane na podstawie zamówienia złożonego przez ucznia drogą elektroniczną, bądź telefonicznie, przewidziano 48-godzinną kwarantannę po zwrocie książki).

(akta kontroli str. 40-49, 443-444)

12. W roku szkolnym 2020/2021, w okresie nauczania zdalnego, wszyscy uczniowie Szkoły realizowali obowiązek szkolny. Wobec tego, uchwałą Rady Pedagogicznej z 17 czerwca 2021 r. wszyscy uczniowie zostali sklasyfikowani.

Natomiast w roku szkolnym 2019/2020, uchwałą Rady Pedagogicznej z 19 czerwca 2020 r., jeden uczeń klasy VII nie był klasyfikowany z dwóch przedmiotów z powodu zaniechania obowiązków edukacyjnych²⁸. W dniach 24-25 czerwca 2020 r. odbyły się egzaminy poprawkowe, które zostały złożone z wynikiem pozytywnym. Powodem braku klasyfikacji były głównie ciągnące się od wielu lat trudności edukacyjne oraz brak motywacji do nauki.

W Szkole postępowano zgodnie z przyjętą²⁹ hierarchią działań wychowawczych podejmowanych w pierwszej kolejności przez wychowawcę ucznia we współpracy z nauczycielami Szkoły, a następnie pedagoga lub psychologa zatrudnionymi w Szkole oraz Dyrektora Szkoły. Każdorazowo po stwierdzeniu nieobecności w trakcie nauki w trybie zdalnym (absencja, nielogowanie się, niewłączanie kamery, nieodrabianie prac domowych itp.), podejmowano korespondencję, kontakt telefoniczny z rodzicami ucznia³⁰, wysyłano pisma informujące o sytuacji edukacyjnej, pedagog i psycholog szkolny brali udział w lekcjach wychowawczych w sytuacjach problemowych – przeważnie na prośbę wychowawcy. Uczniowie realizowali również indywidualnie obowiązek szkolny na terenie Szkoły. W szczególnych przypadkach współpracowano z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pszczewie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Międzyzreczu, kuratorami sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Międzyzreczu.

W Szkole w okresie kształcenia na odległość odnotowywano obecność uczniów na zajęciach w dziennikach zajęć. Powyższe wynikało z zarządzeń wydanych przez Dyrektora Szkoły z 24 marca, 26 kwietnia i 24 października 2020 r., w których zostały opisane zasady zaliczania uczniom obecności na zajęciach (m.in. fakt logowania do e-dziennika). W ocenie Dyrektora Szkoły, odnotowywanie obecności uczniów na zajęciach umożliwiało monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, klasyfikowanie i promowanie uczniów oraz weryfikowanie, komu potrzebna jest pomoc.

(akta kontroli str. 160-180, 189-220, 346-348)

13. Zatrudnienie nauczycieli w Szkole przedstawiało się następująco:

- według stanu na 30 września 2019 r. – 44 osoby, w tym pięciu nauczycieli niepełnozatrudnionych (42,4 etatu przeliczeniowego nauczycieli),

²⁸ Uczniowi, w okresie od marca do czerwca 2020 r. przygotowywano tzw. pakiet edukacyjny w formie papierowej, w kontakcie z wychowawcą pozostawali nauczyciele przedmiotowi, działania podejmowali pedagog i psycholog szkolny, pod których nadzorem uczeń realizował zajęcia indywidualne w Szkole. Działania wobec ucznia podejmował także kurator sądowy.

²⁹ System pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wspierania uczniów w Szkole Podstawowej im. M. Kopernika w Pszczewie z oddziałami przedszkolnymi zostało wprowadzone zarządzeniem Dyrektora Szkoły Nr 8/2017/2018 z 20 września 2017 r.

³⁰ W roku szkolnym 2020/2021 pedagog i psycholog szkolny odbyli 48 konsultacji telefonicznych z uczniami, 181 z rodzicami oraz 262 z nauczycielami i wychowawcami. Natomiast w roku szkolnym 2019/2020: 64 konsultacje z uczniami, 43 z rodzicami i 205 z nauczycielami i wychowawcami.

- według stanu na 30 września 2020 r. – 42 osoby, w tym czterech nauczycieli niepełnozatrudnionych (41,1 etatu przeliczeniowego nauczycieli).

Tygodniowa liczba godzin wszystkich zajęć w Szkole (ujętych w arkuszu organizacji szkoły) wyniosła według stanu na 30 września 2019 i 2020 r. odpowiednio 877,55 (w tym 85 godzin zajęć świetlicowych i 67 godzin zajęć pozostałych, nieobowiązkowych dla uczniów) oraz 878,05 (w tym 90 godzin zajęć świetlicowych i 57,5 godziny zajęć pozostałych, nieobowiązkowych dla uczniów).

W latach 2019-2020 jeden nauczyciel przeszedł na emeryturę, natomiast z 14 nauczycielami nie wznowiono stosunku pracy po ustaniu poprzedniej umowy. W ww. okresie żaden z nauczycieli nie korzystał ze świadczenia kompensacyjnego, nie odnotowano także rozwiązań bądź wygaszenia stosunku pracy z nauczycielem z innych powodów bądź wykorzystania urlopu dla poratowania zdrowia.

(akta kontroli str. 405)

14. Stosownie do § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (dalej: *rozporządzenia ws. dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli*), dyrektorzy szkół do dnia 31 października danego roku składają do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku kalendarzowym, uwzględniające potrzeby, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2.

Dyrektor Szkoły złożył wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli na rok 2021 nieterminowo, tj. 23 listopada 2020 r.

(akta kontroli str. 146-156)

Dyrektor Szkoły diagnozował potrzeby Szkoły w zakresie posługiwania się nowoczesnymi technologiami informatycznymi, przydatnymi w realizacji kształcenia na odległość. Potrzeby przeprowadzenia szkoleń w powyższym zakresie wynikały m.in. z ankiet ewaluacyjnych pracy własnej nauczycieli, sporządzanych na koniec każdego semestru, wniosków z ewaluacji wewnętrznej, postulatów zgłaszanych podczas rad pedagogicznych oraz propozycji indywidualnych nauczycieli, a także potrzeb Szkoły.

We wnioskach złożonych do organu prowadzącego Dyrektor Szkoły uwzględnił postulaty i propozycje nauczycieli w przedmiotowym zakresie. W roku 2021 indywidualne dofinansowanie na doskonalenie dotyczące posługiwania się nowoczesnymi technologiami informatycznymi przyznano pięciu nauczycielom.

W dniach 3, 5, 10 i 12 marca 2020 r. nauczyciel informatyki przeprowadził szkolenie pn. „Technologie informacyjne w praktyce szkolnej”, w którym w trybie stacjonarnym udział wzięło 38 nauczycieli Szkoły (podzielonych na cztery grupy robocze). W kwietniu 2020 r. przeszkolono sześciu nauczycieli z obsługi programu *Google Classroom* (szkolenie przeprowadzone przez podmiot zewnętrzny). Z kolei 11 września 2020 r. przeprowadzono szkolenie pn. „Przygotowanie do zdalnego nauczania – wykorzystanie narzędzi *G-Suite*”. W szkoleniu on-line, przeprowadzonym przez podmiot zewnętrzny, uczestniczyło 35 nauczycieli Szkoły. W dniu 22 października 2020 r. w szkoleniu z zakresu ochrony danych osobowych, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji kształcenia na odległość przeprowadzonym przez podmiot zewnętrzny, udział wzięło 32 nauczycieli.

(akta kontroli str. 7-8, 137-156)

15. W roku szkolnym 2020/2021 Szkołą realizowała kształcenie (zajęcia dydaktyczno-wychowawcze) w następującej formule:

- w okresie od 1 września do 23 października 2020 r. – nauka w trybie stacjonarnym,
- w okresie od 26 października do 6 listopada 2020 r. – nauka w trybie stacjonarnym dla klas I-III, nauka zdalna dla klas IV-VIII (tj. 228 uczniów),
- w okresie od 9 listopada do 22 grudnia 2020 r. – nauka w trybie zdalnym (tj. 368 uczniów),
- w okresie od 18 stycznia do 12 marca 2021 r. – nauka w trybie stacjonarnym dla klas I-III (z wyjątkiem przypadającym w okresie od 8 do 15 lutego 2021 r. – jedna z klas nauka w trybie zdalnym z powodu objęcia kwarantanną – 16 uczniów), nauka w trybie zdalnym dla klas IV-VIII (tj. 228 uczniów),
- w okresie od 15 do 19 marca 2021 r. – nauka w trybie hybrydowym dla klas I-III (94 uczniów – nauka w trybie stacjonarnym, 46 uczniów – nauka w trybie zdalnym), nauka w trybie zdalnym dla klas IV-VIII,
- w okresie od 22 marca do 23 kwietnia 2021 r. – nauka w trybie zdalnym (tj. 368 uczniów),
- w okresie od 26 do 30 kwietnia 2021 r. – nauka w trybie hybrydowym dla klas I-III (46 uczniów – nauka w trybie stacjonarnym, 94 uczniów – nauka w trybie zdalnym), nauka w trybie zdalnym dla klas IV-VIII (tj. 228 uczniów),
- w okresie od 4 do 14 maja 2021 r. – nauka w trybie stacjonarnym dla klas I-III, nauka w trybie zdalnym dla klas IV-VIII (tj. 228 uczniów),
- w okresie od 17 do 28 maja 2021 r. – nauka w trybie stacjonarnym dla klas I-III, nauka w trybie hybrydowym dla klas IV-VIII (tj. od 17 do 21 maja naukę w trybie zdalnym pobierało 115 uczniów, natomiast od 24 do 28 maja naukę w takim trybie pobierało 114 uczniów³¹).

Od 31 maja do końca roku szkolnego 2020/2021 (tj. w czasie kontroli NIK) nauka w Szkole na wszystkich poziomach realizowana była w trybie stacjonarnym.

O pracy Szkoły w ww. trybach decydowały przede wszystkim przepisy prawa, tj. przepisy rozporządzenia w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19³². W jednym przypadku, w okresie od 8 do 15 lutego 2021 r., w związku z potwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 u jednego z nauczycieli, decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu, 16 uczniów jednej z klas pierwszych zostało objętych kwarantanną. We wskazanym okresie uczniowie pobierali naukę w trybie zdalnym.

Wszyscy uczniowie skierowani do nauczania zdalnego w latach 2020-2021 mieli zapewniony dostateczny dostęp do prowadzonego przez Szkołę kształcenia na odległość.

(akta kontroli str. 181-184, 361-363)

16. Na podstawie umowy z 2018 r. Szkoła jest przyłączona do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej³³. Zgodnie z postanowieniami umownymi, w ramach usług OSE Operator zapewnia świadczenie nieodpłatnej usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu o symetrycznej przepustowości 100Mb/s., a także nieodpłatne usługi bezpieczeństwa teleinformatycznego, obejmujących ochronę przez szkodliwym

³¹ Z końcem maja 2021 r. Szkołę opuścił jeden uczeń z klas IV-VIII.

³² Dz. U. poz. 493, ze zm.

³³ Umowa z 13 listopada 2018 r. o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej zawarta pomiędzy Naukową i Akademicką Siecią Komputerową – Państwowym Instytutem Badawczym z siedzibą w Warszawie (dalej: NASK lub Operator) a Szkołą. Jak wynika z *protokołu zdawczo-odbiorczego usługi OSE*, uruchomienie sieci nastąpiło 19 lutego 2019 r.

oprogramowaniem, monitorowanie zagrożeń i bezpieczeństwa sieciowego, w tym wsparcie Szkoły w podejmowaniu działań zabezpieczających uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

Prędkość łącza wynosiła: w budynku A – 91 Mb/s pobieranie, wysyłanie 50 Mb/s, ping 6 sekund, natomiast w budynku B – 14 Mb/s pobieranie, wysyłanie 1 mb/s, ping 26 sekund (podłączenie światłowodu planowane w wakacje 2021 r.).

Ponadto Gmina Pszczew zapewniała Szkole nieodpłatny dostęp do sieci internetowej o prędkości pobierania i wysyłania do 300 Mb/s.

Szybkość wykorzystywanych łączy Dyrektor Szkoły ocenił jako adekwatne do realizowanych przez nauczycieli zajęć. Przyłącze internetowe działało poprawnie. Nieczęsto wystąpiły problemy z utratą połączenia i obniżeniem prędkości Internetu i nadmiernym obciążeniem łącza. W razie awarii szkoła posiada oddzielne przyłącze.

(akta kontroli str. 342-245, 406-426)

Szkoła korzystała również z dodatkowego łącza internetowego (na wypadek awarii sieci szerokopasmowej), tj.: na podstawie umowy zawartej pomiędzy Telekomunikacją Polską S.A. w Warszawie (dalej: TP S.A.) a Gminą Pszczew, której przedmiotem było świadczenie przez TP S.A. usługi stałego dostępu do sieci Internet z maksymalną szybkością transmisji do/od komputera abonenta 10240/1024 kb/s.

(akta kontroli str. 406-426)

17. Szkoła wprowadziła środki zabezpieczające uczniów przed dostępem w Internecie do treści mogących stanowić zagrożenie ich prawidłowego rozwoju. Szkoła korzystała z zabezpieczeń dostarczonych przez NASK, np. zabezpieczenie przeglądarki specjalnym certyfikatem, bez instalacji którego przeglądanie zasobów internetowych było niemożliwe. Ponadto stosowano również inne zabezpieczenia, w szczególności: filtr *SafeSearch* (celem ukrycia treści przeznaczonych dla osób pełnoletnich), ustawienie bezpiecznego wyszukiwania ścisłego, czy ustawienie bezpiecznych adresów serwerów DNS (filtrujące niebezpieczne treści).

(akta kontroli str. 427)

W wyniku oględzin losowo wybranych komputerów uczniowskich znajdujących się na wyposażeniu pracowni informatycznej oraz komputerów przenośnych znajdujących się na wyposażeniu szkoły stwierdzono, że:

- zastosowane w komputerach zabezpieczenia były skuteczne w odniesieniu do ośmiu wybranych stron; natomiast zabezpieczenia dostarczone przez NASK w ramach usługi Bezpieczeństwo OSE PLUS nie były skuteczne przy próbie wejścia na jedną z testowanych stron;
- sprawdzono dostępność szkolnej sieci internetowej³⁴ z mobilnych urządzeń komputerowych; wszystkie sieci szkolne były zabezpieczone, tzn. dostęp do nich był możliwy po wprowadzeniu klucza zabezpieczeń sieciowych;
- wszystkie komputery przenośne objęte oględzinami były sprawne.

(akta kontroli str. 428)

Z wyjaśnień Dyrektora Szkoły wynika, że uczniowie nie mają dostępu do szkolnej sieci internetowej z mobilnych urządzeń komputerowych. Uczniowie w razie potrzeby korzystali z własnych źródeł Internetu pod nadzorem nauczyciela.

(akta kontroli str. 342-345)

³⁴ Tj.: *Sala33, OSE_Internet, OSE_Open*.

18. W okresie objętym kontrolą Szkoła korzystała z dziennika elektronicznego *Librus Synergia*, którego dostawcą był Librus sp. z o.o. sp. k. w Katowicach. Umowy na użytkowanie rozwiązania *Librus Synergia* podpisywano na każdy rok szkolny objęty badaniem, tj. 2019/2020 oraz 2020/2021³⁵.

Szkoła zapewniła rodzicom uczniów bezpłatny dostęp do dziennika elektronicznego, stosownie do art. 5g ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³⁶.

Dziennik elektroniczny stosowany był do weryfikacji:

- obecności uczniów na zajęciach,
- realizacji podstawy nauczania,
- osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- realizacji zajęć podczas edukacji zdalnej – szczególnie w trakcie pierwszej fali epidemii COVID-19, natomiast w trakcie drugiej (listopad-grudzień 2020 r.) i trzeciej (marzec-kwiecień 2021 r.) fali pandemii zajęcia w większym stopniu realizowane były z wykorzystaniem oprogramowania dostarczanego w ramach *G Suite*, m.in. *Meet* oraz *Classroom*).

Dokumentowanie przebiegu nauczania oraz kontaktu z uczniami i ich rodzicami z wykorzystaniem e-dziennika odbywało się przez cały okres ograniczenia funkcjonowania jednostek oświaty, tj. od marca 2020 r.

Dyrektor ustalił, we współpracy z nauczycielami (posiedzenie Rady Pedagogicznej i zarządzenie w sprawie organizacji nauczania zdalnego w okresie zawieszenia zajęć w szkole oraz obowiązków nauczycieli z 24 marca 2020 r.³⁷), zasady wykorzystania dziennika elektronicznego. I tak, w szczególności:

- wprowadzono obowiązek przekazywania materiałów uczniom za pośrednictwem *Librusa*,
- zapewniono pomoc nauczycieli w formie konsultacji między innymi za pośrednictwem e-dziennika,
- ustalono sposób ustalania obecności uczniów na zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem dziennika elektronicznego (za obecność uznawano logowanie ucznia lub jego rodzica, w odniesieniu do uczniów klas I-IV),
- ustalono osoby odpowiedzialne za ewidencjonowanie obecności uczniów w *Librusie* (wychowawca klasy oraz nauczyciele poszczególnych przedmiotów).

Zakres i zasady korzystania z dziennika elektronicznego ulegały kolejnym modyfikacjom w zależności od stopnia wykorzystania innych instrumentów informatycznych w kształceniu na odległość oraz rozwoju sytuacji epidemicznej³⁸.

(akta kontroli str. 9-13, 17-19, 78-116, 316-321, 341)

Jako funkcje i możliwości dziennika elektronicznego, które okazały się szczególnie przydatne w okresie zdalnego nauczania i były wykorzystywane przez Szkołę Dyrektor Szkoły wskazał m.in.:

³⁵ Szkoła korzysta z dziennika elektronicznego Spółki Librus od roku szkolnego 2012/2013. W latach szkolnych 2019/2020 oraz 2020/2021 Szkoła zapewniała bezpłatny dostęp do e-dziennika w najwyższym wariantcie – *Librus Altum*.

³⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1327, ze zm.

³⁷ Zarządzenie Nr 13/2019/2020 Dyrektora Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Pszczewie.

³⁸ Np.: Procedura kształcenia na odległość z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w Szkole Podstawowej im. M. Kopernika w Pszczewie wprowadzona zarządzeniem Dyrektora Szkoły Nr 16/2019/2020 z 26 kwietnia 2020 r., Procedura funkcjonowania Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Pszczewie od 1 września 2020 r. wprowadzona zarządzeniem Dyrektora Szkoły Nr 26/2019/2020 z 25 sierpnia 2020 r.

- możliwość kontaktu z rodzicami, uczniami, nauczycielami; wiadomości wysyłane poprzez e-dziennik były jednym z oficjalnych kanałów komunikacyjnych; poprzez moduł – *wiadomości* – wysyłano co tydzień plan lekcji z oznaczonymi lekcjami online;
- w okresie marzec – czerwiec 2020 r. lekcje on-line zapisywane w terminarzu, tak by nie było „kumulacji” lekcji w jednym dniu;
- oznaczenie frekwencji – rodzic /nauczyciel/uczeń ma wgląd we frekwencję; na bieżąco można było reagować np. na brak uczestnictwa w lekcjach online;
- w okresie od 13 do 25 marca 2020 poprzez moduł zadania domowe wysyłano uczniom materiały edukacyjne, zadania do wykonania itp.;
- oceny – stały i bieżący dostęp uczniów, rodziców, nauczycieli do ocen z poszczególnych przedmiotów; zgodnie z WZO oceny muszą być opisane, tak by było wiadomo za co uczeń ją dostał; z każdą wpisaną oceną przelicza się średnia ważona, która decyduje o ocenie semestralnej/rocznej;
- w terminarzu widoczne są także zmiany w planie zajęć wynikające np. z nieobecności nauczycieli (organizacja zastępstw za nieobecnych nauczycieli);
- z punktu widzenia nadzoru pedagogicznego przydatny był moduł *statystyki* pokazujący różnorodne zestawienia, np. zestawienie frekwencji w danym okresie, uczniowie z określoną średnią, kontrola realizacji (pokazuje ewentualne braki w realizacji podstaw programowych), statystyki logowań – pozwalało na monitorowanie obecności uczniów na lekcjach.

(akta kontroli str. 342-345)

19. Szkoła prowadzi własną stronę internetową³⁹ oraz elektroniczne konto pocztowe⁴⁰. Ww. instrumenty wykorzystywano do zapewniania rodzicom (strefa rodzica) i uczniom możliwość elektronicznej komunikacji ze Szkołą w szczególności poprzez zamieszczenie:

- planów lekcji poszczególnych klas,
- linków platform i portali edukacyjnych (np.: Ministerstwa Edukacji Narodowej, Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Gorzowie Wlkp., Kuratorium Oświaty, www.profesor.pl - materiały dla nauczycieli, www.interklasa.pl - materiały informacyjne, awans zawodowy, <http://szkola.net>, www.ceo.org.pl - projekty edukacyjne, www.literka.pl - internetowy magazyn publikacji, www.scholaris.pl - Wyniki sprawdzianu absolwenta, Biblioteki Narodowej <http://mak.bn.org.pl/w10.htm> - Bibliografia narodowa www.bibliotekawskole.pl - Serwis nauczycieli bibliotekarzy i nie tylko) oraz linków dziennika elektronicznego *Synergia Librus*, usług internetowych *Google Classroom* i *Meet* używanych w sytuacji zawieszenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz profilu Szkoły na serwisie społecznościowym, adresu Szkoły w Biuletynie Informacji Publicznej),
- harmonogramu dowozu i odwozu dzieci z okolicznych miejscowości,
- ogłoszeń bieżących, np. związanych z panującą sytuacją epidemiczną, informacji dotyczących egzaminu ósmoklasistów, naborów do Szkoły, konkursach tematycznych, osiągnięciach uczniów itp.,
- kart zapisu dziecka do klasy I i 0 na rok szkolny, druki do pobrania związane z funkcjonowaniem Szkoły (np. karta zapisu na obiady) itp.,
- bieżących informacji z życia Szkoły.

Dane kontaktowe oraz inne dane (np. statut Szkoły) i informacje prezentowane na stronie internetowej Szkoły były rzetelne i aktualne.

³⁹ <https://spszczew.edupage.org/>

⁴⁰ spszczew@gmail.com.

W okresie zdalnego kształcenia prowadzonego przez Szkołę na stronie internetowej zamieszczano komunikaty, ogłoszenia w zakresie organizacji nauczania, istotne informacje dotyczące organizacji szkoły w okresie epidemii .

W okresie epidemii COVID-19, do nauczania zdalnego oraz elektronicznej komunikacji z uczniami i rodzicami w Szkole wykorzystywano przede wszystkim narzędzia informatyczne dostępne w ramach *G Suite*, tj. aplikacje *Classroom* i *Meet*, funkcjonalności dziennika elektronicznego, profil Szkoły na portalu społecznościowym, a także komunikatory, takie jak *WhatsApp*, *Messenger*.

(akta kontroli str. 351-360)

20. W roku szkolnym 2019/2020 Szkoła dysponowała łącznie 54 komputerami przenośnymi, z których 14 zostało użyte uczniom Szkoły (wszystkie 14 laptopów zostało zakupionych w ww. roku szkolnym w ramach programu „Zdalna Szkoła”), natomiast 40 rozdysponowano wśród nauczycieli⁴¹ (z czego: 6 laptopów zostało zakupionych w ramach programu „Zdalna Szkoła”).

W roku szkolnym 2020/2021 Szkoła dysponowała łącznie 75 komputerami przenośnymi oraz czterema tabletami graficznymi. Z 35 komputerów przenośnych rozdysponowanych wśród uczniów Szkoły, 20 zostało zakupionych w ww. roku szkolnym w ramach programu „Zdalna Szkoła+”, a jeden został zakupiony przez Szkołę. 40 laptopów, podobnie jak w roku poprzednim, rozdysponowano wśród nauczycieli, którym użyto dodatkowo cztery tablety – zakupione ze środków budżetowych Szkoły.

W każdym przypadku użyczenia sprzętu komputerowego Dyrektor Szkoły zawarł stosowną umowę cywilną z rodzicem bądź opiekunem ucznia lub nauczycielem.

(akta kontroli str. 117-123)

Na podstawie badania próby 20 nauczycieli (na łączną kwotę dofinansowania 9 938,97 zł, tj. 59% dofinansowania ogółem⁴²), uprawnionych do otrzymania dofinansowania zakupu sprzętu lub oprogramowania, przydatnych w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć, tzw. 500+ dla nauczycieli, o którym stanowi § 10c rozporządzenia z dnia 20 marca 2020 r., stwierdzono m.in., że:

- ✓ dofinansowaniem pokryto koszty zakupu sprzętu lub oprogramowania wymienione w § 10c ust. 3 cyt. wyżej rozporządzenia,
- ✓ dofinansowania udzielono na wniosek, zawierający dane wynikające z § 10c ust. 9 cyt. wyżej rozporządzenia, złożony przez nauczyciela zatrudnionego w Szkole,
- ✓ każdorazowo do wniosku załączono kopię lub oryginał dowodu zakupu sprzętu lub oprogramowania wystawionego imiennie na nauczyciela, bądź załączano stosowne oświadczenie (§10c ust. 10 i 12 cyt. wyżej rozporządzenia),
- ✓ kwota przyznanego dofinansowania wynikała z przedłożonego dowodu zakupu, nie przekraczając jednak kwoty 500 zł (§10c ust. 12 cyt. wyżej rozporządzenia),
- ✓ w każdym przypadku zakupu sprzętu lub oprogramowania dokonano w okresie od 1 września do 7 grudnia 2020 r. (§10c ust. 12 cyt. wyżej rozporządzenia),
- ✓ listę nauczycieli uprawnionych do otrzymania dofinansowania, sporządzoną przez Dyrektora Szkoły, przedłożono do Gminy Pszczew 9 grudnia 2020 r., tj. w terminie wynikającym z §10c ust. 17 cyt. wyżej rozporządzenia.

(akta kontroli str. 124-126)

⁴¹ 34 komputery przenośne służyły nauczycielom do prowadzenia kształcenia na odległość w Szkole, natomiast sześć zostało użytych przez nauczycielom.

⁴² Szkoła otrzymała od organu prowadzącego środki na jednorazowe dofinansowanie zakupu sprzętu i usług przydatnych w prowadzeniu zajęć na odległość łącznie 19 500,00 zł. Wnioski o dofinansowanie złożyło 33 nauczycieli. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 16.849,56 zł.

Oprócz wsparcia otrzymanego w ramach ww. programów „Zdalna szkoła”, „Zdalna szkoła+” oraz 500+ dla nauczycieli, Szkoła nie korzystała z innych form pomocy ze strony Ministerstwa, ani z innych źródeł.

Odnosząc się do kwestii zaopatrzenia (użyczenia) uczniów i nauczycieli w komputery przenośne lub tablety, Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że wsparcie uczniów i nauczycieli w potrzebny sprzęt komputerowy było wystarczające i poprzedzone dokładną analizą potrzeb – dwukrotnie zdiagnozowano możliwości i potrzeby każdego ucznia. Potrzebującym wypożyczyliśmy laptopy (z programów „Zdalna Szkoła” oraz „Zdalna Szkoła+” zakupiliśmy 40 laptopów). W czasie pierwszej fali pandemii uczniom, którzy nie mieli dostępu do Internetu przygotowaliśmy pakiety zadań/ćwiczeń w wersji papierowej, później dla takich uczniów zorganizowaliśmy nauczanie w szkole w ścisłym reżimie sanitarnym.

(akta kontroli str. 342-345)

21. W związku z epidemią COVID-19 w Szkole wprowadzono następujące procedury:

- funkcjonowania Szkoły od 1 września 2020 r.⁴³,
- postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia wirusem COVID-19 oraz na wypadek powzięcia informacji o potwierdzeniu zakażenia na terenie Szkoły.⁴⁴

W ww. procedurach ustalono w szczególności:

- ✓ wprowadzono zasady przychodzenia/wychodzenia oraz przebywania uczniów w szkole – z podziałem na oddział przedszkolny, klasy I-III oraz klasy IV-VIII (np. zobowiązano uczniów do przychodzenia do Szkoły w godzinach zgodnych z ustalonym planem zajęć, nie wcześniej niż 10 minut przed rozpoczęciem lekcji - § 23 ust. 1 *Procedury funkcjonowania Szkoły*);
- ✓ ustanowiono regulacje dotyczące wstępu do szkoły rodziców i opiekunów przyprowadzających/odbierających uczniów do/ze szkoły, tzn. w Szkole wyznaczono specjalną strefę na czas adaptacji dla oddziału przedszkolnego oraz uczniów klas pierwszych, w której mogli przebywać rodzice przyprowadzający i odbierający dzieci z zachowaniem ustalonych zasad (§ 10 ust. 1-3 *Procedury funkcjonowania Szkoły*); ograniczono spotkania i narady z Radą Pedagogiczną oraz rodzicami (§ 22 cyt. wyżej *Procedury*);
- ✓ zasady przebywania uczniów w salach lekcyjnych, pracowniach, salach sportowych, boisku szkolnym, świetlicy szkolnej, bibliotece i szatni (np. §§ 10, 11, 15-21 *Procedury funkcjonowania Szkoły*);
- ✓ zasady ograniczające wstęp osób trzecich do szkoły (§10 *Procedury funkcjonowania Szkoły*);
- ✓ sposoby szybkiej komunikacji z rodzicami/opiekunami ucznia m.in. poprzez zamieszczanie komunikatów dotyczących zasad bezpieczeństwa i higieny na stronie internetowej Szkoły profilu na portalu społecznościowym oraz za pośrednictwem dziennika elektronicznego,
- ✓ zasady postępowania związane ze zwrotem i wypożyczeniem książek w bibliotece szkolnej (np. wskazano godziny funkcjonowania biblioteki, okres kwarantanny dla książek, brak możliwości korzystania z woluminów na terenie biblioteki - § 18 *Procedury funkcjonowania szkoły*);
- ✓ przy każdym wejściu do szkoły umieszczono płyn do dezynfekcji rąk, instrukcję o sposobie jego użycia, zobligowano także wszystkie osoby wchodzące do korzystania z niego (§ 4 ust. 3 *Procedury funkcjonowania Szkoły*),

⁴³ Procedura wprowadzona zarządzeniem Nr 26/2019/20 Dyrektora Szkoły z 25 sierpnia 2020 r.

⁴⁴ Procedura wprowadzona zarządzeniem Nr 25/2019/20 Dyrektora Szkoły z 25 sierpnia 2020 r.

- ✓ zobowiązano Dyrektora do zapewnienia pracownikom Szkoły środków ochrony osobistej: rękawiczek, maseczek ochronnych oraz środków do dezynfekcji rąk (§ 7 ust. 2 *Procedury funkcjonowania Szkoły*);
- ✓ obowiązek wietrzenia co najmniej raz na godzinę sal, w których prowadzone były zajęcia oraz przestrzeni wspólnych (§ 11 ust. 4 *Procedury funkcjonowania Szkoły*);
- ✓ wprowadzono zasadę unikania większych skupisk uczniów w jednym pomieszczeniu (np. w miarę możliwości zajęcia danego oddziału odbywały się w wyznaczonych i stałych salach lekcyjnych, dla każdego oddziału klasy ustalono godziny przerw międzylekcyjnych, przebywanie uczniów na terenie boiska podczas przerw międzylekcyjnych odbywało się pod nadzorem nauczyciela przy zachowaniu dystansu społecznego - § 11 *Procedury funkcjonowania Szkoły*);
- ✓ wprowadzono zalecenia dla personelu sprzątającego (np. wskazano częstotliwość i sposób czyszczenia pomieszczeń, ciągów komunikacyjnych i powierzchni dotykowych - § 36 cyt. wyżej *Procedury*).

W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych wywieszono plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem instrukcje do dezynfekcji rąk.

W Szkole wprowadzono zasady postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia (*Procedura postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia wirusem COVID-19...*). W przedmiotowej Procedurze ujęto zasady postępowania na wypadek podejrzenia zakażenia wirusem u ucznia, pracownika Szkoły, na terenie Szkoły oraz czynności podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w przypadku potwierdzenia zakażenia na terenie Szkoły.

W Szkole zapewniono dostateczną ilość sprzętu i środków do utrzymywania czystości sal, pomieszczeń sanitarnych, ciągów komunikacyjnych, dezynfekowania powierzchni dotykowych: poręczy, klamek, włączników światła, uchwytów, klawiatur, poręczy krzeseł i powierzchni płaskich, także blatów w salach lekcyjnych. Szkoła zaopatrzona została m.in. w dziewięć termometrów bezdotykowych, 24 dyfuzory i dozowniki środków dezynfekujących, ponad 64 tys. maseczek ochronnych, około 2,2 tys. par rękawiczek ochronnych, ponad 1,5 tys. litrów płynu dezynfekującego do rąk, niemal 0,2 tys. litrów mydła antybakteryjnego oraz ponad 2,5 tys. litrów płynu dezynfekującego do powierzchni. Ww. środki ochrony były przekazywane przede wszystkim przez Gminę Pszczew, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Powiat Międzyrzecki oraz Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Międzyrzeczu i Lubuski Urząd Wojewódzki.

Ponadto, celem zapewnienia uczniom i nauczycielom bezpiecznych warunków nauki, Szkołę wyposażono w system kontroli dostępu za pośrednictwem domofonu (4,9 tys. zł), zakupiono usługę dezynfekcji w pomieszczeniach Szkoły (2,5 tys. zł), zakupiono zamglawiacz elektryczny (1,1 tys. zł) oraz dwa automatyczne dozowniki na płyn dezynfekujący (0,5 tys. zł).

Otrzymane przez Szkołę stacje dezynfekujące⁴⁵ wraz ze środkiem do dezynfekcji, w trakcie kontroli NIK były nadal w stałym użytkowaniu.

(akta kontroli str. 364-396)

22. Współpraca Szkoły z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Międzyrzeczu w okresie zagrożenia COVID-19 przejawiała się między innymi:

⁴⁵ Minister Edukacji Narodowej oraz Minister Zdrowia podjęli decyzję o dostarczeniu do szkół i placówek dodatkowych środków ochrony, tj. stacji dezynfekujących wraz ze środkiem do dezynfekcji, tzw. dyspenserów. Od 25 maja 2020 roku urządzenia te były przekazywane w pierwszej kolejności do szkół podstawowych i poradni psychologiczno-pedagogicznych.

- bezpośrednim kontaktem telefonicznym z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Międzyrzeczu (PSSE) o częstotliwości zależnej od sytuacji epidemicznej w powiecie i Szkole oraz potrzeb (w kontaktach z PSSE korzystano ze specjalnego numeru telefonu Stacji, przeznaczonego dla Dyrektora Szkoły),
- przesłaniem do weryfikacji/uzgodnienia procedur funkcjonowania Szkoły w okresie zagrożenia COVID-19 oraz postępowania w związku podejrzeniem zakażenia koronawirusem oraz na wypadek powzięcia informacji o potwierdzeniu zakażenia na terenie Szkoły.

Informacje dotyczące reżimu sanitarnego oraz kwarantanny poszczególnych uczniów, klas Szkoły były przekazywane uczniom, rodzicom i opiekunom przede wszystkim za pośrednictwem dziennika elektronicznego – *Librus*, portalu społecznościowego czy strony internetowej Szkoły, a także telefonicznie (bezpośredni kontakt z poszczególnymi rodzicami/opiekunami uczniów).

Współpraca Szkoły z władzami Gminy Pszczew oraz radnymi gminnymi obejmowała informacje przekazywane przez dyrektora Szkoły o zasadach funkcjonowania jednostki systemu oświaty, podjętych zakupach oraz działaniach w związku z COVID-19. Bezpośredni kontakt z władzami Gminy dotyczył również zaopatrzenia Szkoły w mobilny sprzęt komputerowy.

Współpraca z Kuratorium Oświaty sprowadzała się przede wszystkim do przekazywania przez Szkołę informacji objętych monitorowaniem, a dotyczących np. frekwencji uczniów i sposobu funkcjonowania Szkoły.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do końca roku szkolnego 2020/2021 w Szkole nie odnotowano kontroli Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Straży Pożarnej oraz organu prowadzącego, a w szkolnym rejestrze wypadków nie odnotowano zdarzeń związanych z zagrożeniem epidemicznym.

(akta kontroli str. 361-363, 401)

Z protokołów kontroli dokonywanych corocznie⁴⁶ przez Dyrektora na okoliczność przeglądu i dopuszczenia do użytkowania obiektów szkolnych celem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania przez uczniów, grono pedagogiczne i pracowników obsługi wynika w szczególności, że Szkoła zapewniła środki ochrony indywidualnej zarówno przy wejściach do Szkoły, jak i w poszczególnych salach lekcyjnych (płyny dezynfekujące), czystość urządzeń higieniczno-sanitarnych, a także pomieszczeń kuchni, jadalni oraz hali sportowej, przeglądy i badania instalacji szkolnych oraz sprzętu gaśniczego były aktualne, plac zabaw wyposażony był natomiast w sprawne i atestowane urządzenia.

(akta kontroli str. 397-400)

23. Wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 4010 w działach 801 *Oświata i wychowanie* oraz 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*) w niżej wymienionych okresach przedstawiały się następująco:

- w 2019 r. – 3 078,2 tys. zł, natomiast w 2020 r. – 3 272,0 tys. zł,
- w I kwartale lat 2019-2021 odpowiednio: 664,8 tys. zł, 718,7 tys. zł oraz 740,0 tys. zł,
- w pierwszych sześciu miesiącach 2020 r. odpowiednio: 195,7 tys. zł, 267,8 tys. zł, 255,2 tys. zł, 263,8 tys. zł, 261,7 tys. zł oraz 255,0 tys. zł.

Jak wynika z powyższego, wydatki na wynagrodzenia osobowe:

- w 2020 r. wzrosły względem roku poprzedniego o 6,3%;

⁴⁶ Protokoły kontroli z 31 sierpnia 2020 r. (po przerwie letniej) oraz 4 maja 2021 r.

- w I kwartale 2021 r. wzrosły względem I kwartału lat 2019-2020 o odpowiednio 11,3% oraz 3%;
- znaczący wzrost wydatków pomiędzy miesiącami I półrocza 2020 r. odnotowano jedynie w przypadku lutego względem stycznia, tj. o 36,9%; w pozostałych miesiącach różnice oscylowały od spadku o 4,7% (marzec względem lutego) do wzrostu o 3,4% (kwiecień względem marca).

(akta kontroli str. 402)

Jak wyjaśnił Dyrektor Szkoły istotne różnice w wynagrodzeniach (styczeń – luty 2020 r.) spowodowane były płatnościami zobowiązań z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych potrąceń pracowniczych, które są płacone w następnym miesiącu (tj. lutym), zgodnie z ustawowym terminem.

(akta kontroli str. 342-345)

W okresie od września 2019 r. do czerwca 2020 r. liczba godzin ponadwymiarowych wahała się od 594,01 w styczniu 2020 r. do 785,89 w październiku 2019 r. (łącznie w działach 801 *Oświata i wychowanie* oraz 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*) Najmniejszą liczbę planowych godzin ponadwymiarowych (w dziale 801) odnotowano również w styczniu 2020 r. (520,21 godzin), natomiast największą – w październiku 2019 r. (699,09 godzin). W odniesieniu do godzin ponadwymiarowych wynikających z doraźnych zastępstw – najwięcej odnotowano w październiku 2019 r. (58 godzin), natomiast w czerwcu 2020 r. nie wystąpiły one w ogóle.

(akta kontroli str. 403)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Dyrektor Szkoły nieterminowo złożył wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli na rok 2021, tj. 23 listopada 2020 r., podczas gdy z § 4 rozporządzenia w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, dyrektorzy szkół składają je do organu prowadzącego do dnia 31 października.

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Szkoły, nieterminowe powyższego wniosku wynikało z przeoczenia zmiany terminu, opisanego w § 4 cyt. wyżej rozporządzenia.

W ocenie Izby stwierdzona nieprawidłowość o charakterze formalnym nie miała wpływu na prawidłowe funkcjonowanie jednostki.

(akta kontroli str. 146-153, 157-158)

IV. Uwagi i wnioski

Wniosek pokontrolny

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o terminowe składanie wniosków o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń,

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 21 lipca 2021 r.

Kontroler
Andrzej Misa
Główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis